

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23To/61/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3620010042
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ondrej Samaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3620010042.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ondreja Samaša a sudcov JUDr. Michala Antalu a JUDr. Mariána Dunčka, na verejnom zasadnutí konanom dňa 13. júla 2020 prejednal odvolania prokurátora Okresnej prokuratúry Partizánske a obžalovaného

Q. B.,

nar. XX.XX.XXXX v V., trvale bytom V., Z. XXXX/XX, t.č. vo väzbe v Ústave na výkon väzby Ilava, na verejnom zasadnutí prítomného,

ktoré podali proti rozsudku Okresného súdu Partizánske sp.zn. 2T/16/2020 zo dňa 25. mája 2020 a taktó

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. a), b) Tr. por. zrušuje sa napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. sa vec vracia súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom súdu prvého stupňa bol obžalovaný Q. B. uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b/, písm. j/ Tr. zák., pretože od presne nezisteného času od roku 2016 až do septembra 2018, zabezpečoval a kupoval doposiaľ presne nezisteným spôsobom transdermálne náplaste obsahujúce fentanyl v obci Z. okres B., ako i na iných miestach, ktoré následne prechovával na presne nezistených miestach v meste V., resp. v jeho okolí a potom časť z nich užíval pre svoju potrebu a časť transdermálnych náplastí obsahujúcich fentanyl opakovane, nepravidelne, na rôznych miestach v okrese V. ako aj na iných miestach predával, dával a vymieňal viacerým osobám, a to tak, že:

- Q. Z. v presne nezistených dňoch, od 19.04.2017, až do 24.05.2018, raz mesačne celkovo najmenej osemkrát v byte u Q. Z., V., Z. XXXX/XX, dal najmenej jeden štvorec fentanylovej náplasti za to, že si mohol Q. B. u neho aplikovať fentanyl a že si mohol strihať fentanylové náplasti, ktoré si chystal na ďalší predaj, ďalej mu Q. B. na rôznych miestach sídliska B. v V., ako aj na iných miestach dal fentanylové náplasti, zvyčajne 4 krát do mesiaca, ďalej mu fentanylové náplasti aj predal, celkovo najmenej 4 krát, za sumu zvyčajne 15,- až 20,-Eur a raz v zime 2017 mu vymenil 1 ks fentanylovej náplasti v hodnote 15,- až 20,-Eur za topánky presne nezistenej značky, ktoré mu dal Q. Z.,

- V. W. v presne nezistených dňoch, od roku 2016, až do februára 2018 na rôznych miestach v V., nepravidelne, celkovo najmenej 5 krát predal fentanylové náplasti, zvyčajne za sumu 10,-Eur až 20,-Eur

za štvorec fentanylovej náplasti o veľkosti 1,5x1,5 cm, pričom vo februári 2018 peniaze V. W. nemal, tak mu dal zálohu osobné doklady, ktorú zálohu musel potom vyplatiť peniazmi,

- J. Q. v presne nezistených dňoch, v priebehu mesiacov od júna 2018 do septembra 2018, na rôznych miestach v V., na vale hrádze rieky K. v blízkosti sídliska J. v Partizánskom, ako aj na iných miestach, nepravidelne, najmenej 5 krát dal prevárky fentanylových náplastí a aj mu fentanylové náplasti predal, celkovo najmenej 10 krát, zvyčajne za sumu 10,-Eur, za štvorec náplasti 1x1 cm,

pričom fentanyl je, v zmysle zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov, zaradený do II. skupiny omamných látok.

Bol za to odsúdený podľa § 172 ods. 2 Tr. zák. s použitím § § 42 ods. 1, 41 ods. 2, 37 písm. h/, písm. m/, § 38 ods. 4, § 39 ods. 1 Tr. zák. k súhrnnému trestu odňatia slobody na 6 rokov a 7 mesiacov, pre výkon ktorého trestu bol podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 bol obžalovanému uložený aj ochranný dohľad na 12 mesiacov.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. súd zároveň zrušil výrok o treste rozsudku Okresného súdu Partizánske sp. zn. 2T/23/2019 zo dňa 25.03.2019, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok o treste nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Proti tomuto rozsudku podali v zákonnej lehote odvolania obžalovaný Q. B. a prokurátor. Obžalovaný písomne odôvodnil svoje odvolanie prostredníctvom svojho obhajcu. Z veľmi podrobného písomného odôvodnenia odvolania vyplýva, že obžalovaný napáda výrok o vine z toho dôvodu, že súd prvého stupňa nesprávne ustálil skutkový stav. Obhajca poukazoval predovšetkým na to, že všetci traja usvedčujúci svedkovia - V. W., Q. Z. a J. Q. boli spolu na cele v ÚVV a ÚVTOS Ilava, v dobe keď V. W. podal na GP SR podnet na trestné stíhanie Q. B., pričom mali dost času svoje výpovede a celkový postup na trestnom konaní zosúladiť. Motívom takéhoto konania W. bola pomsta za to, že Q. B. svedčil proti nemu tiež v drogovej trestnej činnosti. Tento motív potvrdzuje svedok V. B., ktorého tiež V. W. vo výkone trestu nahováral, aby za odmenu na B. krivo svedčil. Obhajca ďalej podrobne poukázal na rozpory v jednotlivých výpovediach V. W. a najmä na to, že najprv tento svedok neuvádzal konkrétne mená osôb, ktorým mal obžalovaný B. predávať fentanyl, pričom mená „feťákov“ ho napadli až tí, ktorí boli spolu s ním na cele. Až keď sa na cele dostal do kontaktu s Z. a Q. uviedol tieto mená v podnete na GP SR. Obhajca tiež uviedol, že títo usvedčujúci svedkovia sú mnohonásobne súdne trestané osoby (W. 5 krát, Q. 12 krát a Z. 14 krát), pričom všetci traja sú závislí od opiátov, metamfetamínov a alkoholu. Vo vzťahu ku svedkovi Q. Z. obhajca namietal, že nemali možnosť ho s obžalovaným vypočuť na hlavnom pojednávaní, pričom zároveň výpoveď tohto svedka z prípravného konania, ktorú súd prvého stupňa nesprávne na hlavnom pojednávaní prečítal, je ako dôkaz absolútne nulitný. Obhajca nastolil ako zásadnú otázku, prečo tento svedok počas svojho výkonu trestu viackrát vypovedal v prípravnom konaní v neprospech obžalovaného B. a keď sa dostal na slobodu už odmietal vypovedať. V závere obhajca namietal tiež procesný postup súdu prvého stupňa, keď na hlavnom pojednávaní nevykonal dôkazy, ktoré navrhovala obhajoba (porušenie princípu rovnosti strán, porušenie práva obhajoby navrhovať a dovyslúchať svedkov), pričom vykonanie dôkazov navrhovaných obhajobou nebolo objektívne nadbytočné. Obhajca navrhoval výsluch svedka G. S. (skutočnosti o ovplyvňovaní svedkov W. v Ilave) a vykonanie znaleckého dokazovania (psychiatrického a psychologického) usvedčujúcich troch svedkov k okolnostiam ich špecifickej a všeobecnej vieryhodnosti. Obhajca navrhol podľa § 321 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/, písm. d/, písm. e/ Tr. por. zrušiť napadnutý rozsudok v celom rozsahu a postupom podľa § 322 ods. 3 Tr. por. navrhol, aby odvolací súd sám obžalovaného spod obžaloby podľa § 285 písm. a/ Tr. por. oslobodil v zmysle základnej zásady trestného konania „v pochybnostiach v prospech obžalovaného“. Alternatívne navrhol po zrušení rozsudku súdu prvého stupňa podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátiť súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu pojednal a rozhodol.

Prokurátor vo svojom odvolaní napadol v neprospech obžalovaného výrok o uloženom treste odňatia slobody. Namietal, že súd prvého stupňa nesprávne aplikoval ustanovenie § 39 ods. 1 Tr. zák. a nedôvodne uložil obžalovanému trest odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby. Prokurátor navrhol podľa § 321 ods. 1 písm. d/, písm. e/ Tr. por. zrušiť výrok o treste v rozsudku súdu prvého stupňa s tým, aby obžalovanému uložil súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov.

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaniach navrhli prítomné procesné strany vyhovieť ich písomným návrhom a odvolanie protistrany navrhli ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por. zamietnuť.

Odvolací súd podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku ako aj správnosť postupu konania, ktoré týmto výrokom prechádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu obžalovaného je možné čiastočne prisvedčiť, pričom odvolanie prokurátora sa zatiaľ na toto rozhodnutie odkazuje.

K vytýkaným procesným chybám vrátane návrhov obhajcu na doplnenie dokazovania na hlavnom pojednávaní ako aj na verejnom zasadnutí pred odvolacím súdom uvádza senát odvolacieho súdu nasledovne: Nie je porušenie práva na obhajobu vrátane práva navrhovať výsluchy svedkov ani porušenie rovnosti strán, ak súdy nevykonajú všetky dôkazy navrhované stranami. Obhajobou navrhovaný výsluch svedka G. S. nie je potrebný nielen preto, že nejde o priameho svedka (názor súdu 1. stupňa), ale aj preto, že tento svedok mal preukazovať faktický rovnakú skutočnosť, ako pred súdom prvého stupňa už vypočutý svedok V. B.. Pritom niet dôvodu neveriť tomuto svedkovi v tom, že vo výkone trestu odňatia slobody ho V. W. „nahováral“ svedčiť proti obžalovanému o tom, že mu predával fentanyl.

Taktiež sa senát odvolacieho súdu nestotožnil s potrebou ďalšieho znaleckého skúmania svedkov V. W., Q. Z. a J. Q. (psychiatrický a psychologický posudok). Okolnosti, ktoré vyplynuli zo znaleckých posudkov v iných trestných veciach (v prejednávanej veci prečítané na hlavnom pojednávaní ako listinné dôkazy) je možné považovať z pohľadu ich duševného stavu za postačujúce. Okrem „závislosti“ na drogách u nich nebola zistená duševná porucha. Z psychologického hľadiska pritom pri posudzovaní ich nevierohodnosti vo veci konajúce súdy prihliadli na ich súdnu trestnosť, závislosť na drogách, pričom v zásade tieto svedkovia ale nevypovedali o mentálne „zložitej“ skutkovej okolnosti - zadovážovanie si drogy pre svoju potrebu.

Ďalej k namietaným skutkovým zisteniam senát odvolacieho súdu predovšetkým pripomína, že z výsluchov obžalovaného aj svedkov vyplynulo (vyplýva to aj z iných prejednaných trestných vecí), že v rámci určitej „komunity narkomanov“ si jej členovia prakticky vzájomne „poskytujú“ drogy (ten, kto má drogu, ju predá tomu, ktorý ju potrebuje a v tom momente ju nemá). Tieto okolnosti potvrdil aj sám obžalovaný Q. B., keď vypovedal vo veci vtedy obvineného V. W., a to aj vo vzťahu ku svojej osobe, pričom sa ale za dílera nepovažoval.

Zadovážovanie transdermálnych náplastí obsahujúcich fentanyl, ich prechovávanie a užívanie časti z nich, okrem výpovedí svedkov vyplynulo aj zo samotného doznania obžalovaného. Z výpovedí svedkov Q. Z., V. W. a J. Q. majú vyplývať aj skutočnosti zakladajúce znaky páchania drogovej trestnej činnosti po dlhší čas a na viacerých osobách. Z obsahu trestného spisu vrátane vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní však vyplýva, že tieto osobitné kvalifikačné znaky - zakladajúce závažnejší spôsob konania privodzujúci obžalovanému Q. B. trestnú zodpovednosť za obzvlášť závažný zločin, majú základ len na výpovediach týchto svedkov. Trestné oznámenia svedka V. W. a niektoré okolnosti s tým súvisiace však nútia vo veci konajúce súdy venovať osobitnú starostlivosť vieryhodnosti takýchto usvedčujúcich výpovedí.

Už súd prvého stupňa pripustil, že konanie (trestné oznámenie a usvedčujúce výpovede) svedka V. W. mohlo byť motivované „pomstou“, za to že obžalovaný Q. B. v inej drogovej trestnej veci svedčil v jeho neprospech. Správna je aj úvaha súdu prvého stupňa o tom, že samotný možný „akt pomsty“ neznamena, že trestné oznámenie je v celej svojej šírke nepravdivé, resp. že by takto obvinený Q. B. mal byť beztrestný.

V tejto súvislosti už obhajca vo svojom odvolaní inak správne poukázal na „organizovanie“ usvedčenia obžalovaného v ÚVTOS Ilava svedkom V. W.. Senát nadriadeného súdu však zároveň dodáva, že svedok V. W. pri dopĺňaní svojho trestného oznámenia dňa 04.04.2019 (č.l.13-14) na vyslovenú otázku vyšetrovateľa, či prišiel s Q. Z. a J. Q. vo väznici v Ilave do kontaktu a či sa s ním bavil v súvislosti s jeho trestným oznámením uviedol: „...ani s jedným som nebol v osobnom kontakte...“. Takéto výslovné popieranie inak preukázaného osobného kontaktu vyššie uvedených dvoch osôb v predmetnej dobe dokonca na jednej cele (č.l.321-323) nepochybne svedčí prinajmenšom o tom, že V. W. chcel takto „chrániť“, nestrannosť a pravdivosť obsahu výpovedí svedkov Q. Z. a J. Q..

Z pohľadu vyššie uvedeného sa potom najmä usvedčujúca výpoveď Q. Z. z prípravného konania, prečítaná na hlavnom pojednávaní javí súdu ako dôkaz vykonaný zákonným spôsobom, avšak jej obsah vzbudzuje jednak vzhľadom na vyššie uvedené „aktivity“ V. W., ale tiež vzhľadom na spôsob plnenia povinností tohto svedka v konaní pred súdom ako nevieryhodná. Je možné prisvedčiť obhajcovi obžalovanému v tom, že osobný výsluch tohto svedka kontradiktórnym spôsobom na hlavnom pojednávaní (aj zoči voči obžalovanému) bol pre obhajcu mimoriadne dôležitý. Rozhodne je znak kontradiktórnosti výsluchu svedka z materiálnej stránky viac naplnený na hlavnom pojednávaní ako pri výsluchu z prípravného konania 10 dní po vznesení obvinenia, hoci sa takéhoto výsluchu zúčastnil obhajca obžalovaného. Najmä na skutkové okolnosti trestného činu vie spravidla lepšie reagovať samotný obžalovaný ako jeho obhajca tesne po vznesení obvinenia. Postup súdu prvého stupňa podľa § 88 Tr. por. však „umožňuje“ svedkom okrem odmietnutia vypovedať aj nezúčastniť sa hlavného pojednávania a proti obžalovanému môže byť „použitá aj výpoveď tohto svedka v prípravnom konaní“.

Faktom zostáva, že tento svedok po svojom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody urobil všetko preto, aby nemusel vypovedať v neprospech obžalovaného Q. B. a to v jeho prítomnosti. Preto prinajmenšom u tohto svedka platí zásada „v pochybnostiach v prospech obvineného“ do tej miery, že usvedčujúca výpoveď svedka Q. Z. z prípravného konania je vzhľadom na vyššie uvedené okolnosti nedôveryhodná.

Z takto rozvedených dôvodov odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu podľa § 321 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. por. a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. V novom konaní bude musieť súd 1. stupňa (samosudca) „konfrontovať“ najmä svoje skutkové úvahy vrátane posudzovania výsledkov v jednotlivých dôkazných prostriedkoch s vyššie uvedenými výhradami senátu odvolacieho súdu. V tejto súvislosti zároveň senát odvolacieho súdu pripomína, že novým skutkovým zisteniam bude musieť súd prvého stupňa prispôbiť aj právne úvahy najmä z pohľadu naplnenia znakov trestného činu aj podľa ods. 2 § 172 Tr. zák..

K vytýkaným chybám v odvolaní prokurátora sa senát odvolacieho súdu zatiaľ osobitne nevyjadruje, pretože úvahy o zákonnosti a primeranosti trestu (§ 321 ods. 1 písm. d/, písm. e/ Tr. por.) budú na mieste až po správnom rozhodnutí o vine obžalovaného Q. B.. Faktom však je, že použitie ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu, súd prvého stupňa písomne odôvodnil na str. 12 svojho rozsudku (tri dôvody - obžalovaný ako člen komunity osôb v Partizánskom závislý na fentanyl, snaha po výkone trestu odňatia slobody zmeniť život, dôležitosť protitoxikomanického liečenia).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.